

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomantky:	Adéla Řezáčová
Téma práce:	Trest vyhoštění na dobu neurčitou
Rozsah práce	142 124 znaků vč. mezer
Datum odevzdání práce:	27. 12. 2024
Vedoucí diplomové práce:	JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomantka si za téma zvolila problematiku trestu vyhoštění na dobu neurčitou. Téma považuji za velmi aktuální, a to navzdory tomu, že jde o poměrně tradiční druh trestu, který má své ustálené místo v katalogu trestů. Jde však o trestní sankci velmi specifickou, nadto s velkým přesahem do neustále se vyvíjející globální situace, a to ať již z hlediska evropské integrace, opakovaných vln imigrantů, požadavků mezinárodního práva, a také ostatně aktuálně probíhajícího válečného konfliktu na Ukrajině, přičemž právě občané Ukrajiny jsou v České republice velice početní (a to i z doby konfliktu předcházející) s čímž souvisí, že i mezi počty odsouzených cizinců v ČR jsou značně zastoupeni. Navíc je právní úprava a její aplikace významně ovlivněna judikatorními zásahy i vývojem ochrany základních lidských práv. Navzdory tomu je přitom zvolené téma jen výjimečně předmětem vědeckého zkoumání, ač je k němu velice vhodné.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma při vhodně zvoleném způsobu zpracování tak, aby bylo přínosem, považuji za téma náročné. Vyžaduje podrobnou a komplexní znalost problematiky trestání obecně, pochopení specifik trestu vyhoštění konkrétně ve spojení se studiem aplikační praxe, to vše nevyhnutelně propojené s nadstandardním přesahem do práva mezinárodního i evropského a odpovídající judikatury.

Diplomantka téma zpracovala na základě vhodně zvoleného a početného okruhu odborných pramenů, a to jak monografií k tématu, odborných článků, tradičních zdrojů jako jsou učebnice a komentáře, tak i řady vhodně vybraných odpovídajících soudních rozhodnutí, zejména rozhodnutí soudů vyššího stupně a soudu Ústavního, dále též početných rozhodnutí ESLP, přičemž zcela stranou neponechala ani rozhodnutí ESD. Vedle judikatorních pramenů diplomantka velice vhodně pracuje i s četnými zdroji statistickými, z nichž některé si za účelem práce také sama vyžádala. Pracuje samozřejmě i s četnými právními předpisy, jak tuzemskými, tak i zahraničními (Německo, Švédsko, Slovensko), Evropské unie, jakož i s několika pro problematiku zásadními mezinárodními smlouvami. Nechybí ani prameny cizojazyčné

v rozsahu odpovídajícím zvolenému pojetí tématu. Zpracovány jsou pečlivě a zdařile tak, že vytváří ucelený kompaktní text korespondující s cíli diplomantky vytyčenými v úvodu práce. Diplomantka s prameny zachází obratně, ve věcném výkladu je srozumitelně parafrázuje v souvislostech, předkládané závěry nepřejímá nekriticky, vzájemně je konfrontuje, sama zjištěné hodnotí a případně přidává vlastní, zpravidla odůvodněné názory a návrhy *de lege ferenda*. Využívá přitom standardní vědecké metody, její analýzy a následné syntézy jsou zdařilé, dobře využívá i metodu komparace.

3. Formální a systematické členění práce

Struktura textu je logická, velmi přehledná a odpovídá diplomantkou vytyčenému cíli i doporučené struktuře diplomové práce. Ta je tematicky rozdělená nad rámec úvodu a závěru do 4 kapitol, které jsou dále přehledně vnitřně strukturovány, a vyústí v závěr celé práce. Diplomantka v první kapitole vlastního textu rozebírá historii trestu vyhoštění v české právní úpravě a zaměřuje se na jeho podstatu z hlediska jeho účelu z pohledu účelu trestání i hlediska lidskoprávního, v kapitole druhé se zaměřuje na problematiku jeho ukládání, které přirozeně uvozuje nejprve obecnými zásadami pro trestání, které následně rozebírá v konkrétních souvislostech právě vyhoštění na neurčito, včetně podmínek pro jeho uložení či naopak překážek jeho uložení bránících. Posléze podává výklad, jak zákonná hlediska modifikuje judikatura ESLP či Ústavního soudu. Třetí kapitolu zaměřila na praktické souvislosti výkonu tohoto druhu trestu, včetně institutu vyhoštění, jeho realizace a další. Na to navazuje otázkou upuštění od trestu výkonu (zbytku) trestu vyhoštění na neurčito, jeho prominutí a promlčení či zahlazení. Průběžně formulovaná zásadnější zjištění, závěry a vlastní hodnocení nakonec shrnuje stručným závěrem, kterým svou práci uzavírá.

Zvolená systematika je velmi funkční a zdařilá, text je rozdělen do logických, tematicky vnitřně ucelených bloků, které ovšem vzájemně navazují, text má logický vývoj, pointu.

4. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka si za cíl vytyčila poskytnutí uceleného pohledu na trest vyhoštění na dobu neurčitou v současné právní úpravě, dále zjištění, jak se trest v České republice ukládá, a konečně posouzení, zda lze výkon tohoto časově neomezeného trestu ukončit a odsouzení zahladit. Svého cíle dostála, ve své práci podává poměrně specifickou problematiku s řadou relevantních přesahů nad užší rámec tématu přehledně, srozumitelně a výstižně, aniž by se dopouštěla přílišných zjednodušení.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	V automatické kontrole na plagiáty vykazuje text míru ještě nižší, než je obvyklé v odborných právnických pracích (ostatně, jak bylo řečeno, nejde o téma příliš zpracovávané), na informační zdroje je v textu řádně odkazováno, jsou vzájemně konfrontovány i průběžně hodnoceny, vše

	<p>v přirozeném vývoji textu odpovídajícím tvůrčímu záměru diplomantky. Diplomantka téma zpracovává logicky a sama řešené hodnotí a rozebírá. Práce tak ve svém celku nevzbuzuje pochybnosti o jejím vlastním autorském přínosu.</p>
Logická stavba práce	<p>Struktura textu je logická, přehledná a promyšleně zvolená, text je rozdělen do vnitřně logických, částečně uzavřených tematických bloků, přitom ve svém celku přirozeně navazuje a logicky se rozvíjí. Komplexní problematiku díky tomu popisuje přehledným a přínosným způsobem. Oceňuji i přirozené zapojení komparace se zahraniční právní úpravou, které není zpracováno v samostatném a jakoby „vytrženém“ textu, jak se často stává, ale je vhodně prokládáno napříč prací do pasáží věnujících se konkrétní řešené dílčí otázce.</p>
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Početné množství různorodých odborných pramenů z oblasti teorie, aplikační praxe i statistických výzkumů a evidencí, z nichž diplomantka v práci vycházela, je v textu zdatně využíváno a je na ně odkazováno v bohatém poznámkovém aparátu. Využity byly i četné odborné prameny v anglickém jazyce.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Diplomantka zvolené téma řešila důkladně, zjevné porozumění problematiky do širokých souvislostí vyplývá z diplomantkou vhodně zvolené systematiky, konsistentní návaznosti a vývoje textu, z čehož se podává komplexní náhled na řešené s vhodným vytyčením základních souvisejících problémů, jejich hodnocení a případně i návrhů na jejich řešení.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je na velmi dobré úrovni, v textu (a v příloze) jsou přínosně ve vhodných souvislostech uváděny statistické tabulky či grafy, vždy v logické provázanosti s v textu řešenými problémy, přičemž s graficky znázorněnými údaji je v textu dále pracováno.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	<p>Jazyková i stylistická úroveň je velmi dobrá, práce byla zjevně psána i</p>

	kontrolována s velkou pečlivostí. Vyjadřovací schopnosti diplomantky jsou na velmi dobré úrovni. Celkově je text zpracován odborně, přitom čtivě i srozumitelně, aniž by docházelo k nežádoucím zjednodušením.
--	--

5. Vyjádření k práci

Práci považuji za velmi zdařilou. Téma, které je vědecky zpracováváno uceleně spíše jen výjimečně a má široké souvislosti, doktoranda uchopila velmi logicky a přitom důkladně. Vše se jí podařilo vtělit do velmi srozumitelně formulovaného textu, ovšem bez jakýchkoliv trivializací či zavádějících zjednodušení. Oceňuji přirozený, logický vývoj textu, který zahrnuje řadu dílčích a pro zkoumanou problematiku zcela relevantních dílčích problematik, které jsou systematicky velmi vhodně zařazeny. Zároveň jejich volba prokazuje orientaci diplomantky v problematice, ať již jde o takové praktické souvislosti, jako je realizace vyhoštění, zajímavý (a to i z hlediska zahraničního srovnání) rozbor konkurence správního a trestního vyhoštění, otázky podmíněného propuštění. Stranou samozřejmě neponechala problematiku jako je možnost upuštění od výkonu trestu vyhoštění, či přesněji jeho zbytku, která dlouho neměla v právní úpravě a fakticky tedy ani v aplikační praxi žádnou alternativu a řadu dalších souvisejících problémů hodných odborné pozornosti. Poctivou práci s prameny diplomantka doplňuje vzhledem k tématu i způsobu zpracování velice přínosně využitou statistikou, s níž v textu zdárně dále pracuje.

Kvalitní práce s četnými prameny v souvislostech pak vyústila ve velmi přesvědčivé a odůvodněné zjištění a závěry samotné diplomantky, když například hodnotila, nakolik aplikační praxe splňuje kritéria ukládání trestu vyhoštění dle judikatury Ústavního soudu či ESLP, a předložila velmi racionální, přesvědčivé odpovědi, z nichž je zjevné, že provedla vyváženou odbornou a objektivní analýzu. Diplomantka všechny své úvahové kroky odůvodnila, zohlednila závažnosti trestné činnosti, za kterou je trest ukládán, v této souvislosti lze také jako jeden z mnoha příkladů dobrého způsobu zpracování tématu uvést i její rozbor praktické využitelnosti možnosti uložení trestu vyhoštění na neurčito jako trestu samostatného apod.

To vše se diplomantce navíc podařilo vyjádřit ve výstižném, vzhledem k informační bohatosti i relativně stručném, čtivě a přitom odborně psaném textu, který má přirozený vývoj i logickou strukturu. Na tom se podílí i velmi dobrá práce diplomantky s různorodými zdroji, které dobře využívá v souladu se svým tvůrčím záměrem k vytvoření uceleného a přirozeně vypointovaného textu, ten ve svém souhrnu vytváří kompaktní funkční celek. Plynule využívá judikaturu, dobře kombinuje odborné prameny ryze teoretické s konkrétními zjištěními statistickými, které sama kriticky zkoumá a analyzuje v souvislostech.

Práci tak považuji za způsobilý a zdařilý podklad k ústní obhajobě.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji
---	-------------------

Navržený klasifikační stupeň	1
-------------------------------------	----------

Při obhajobě by diplomantka mohla konkrétněji představit svou vlastní představu na ideální úpravu možnosti podmíněného upuštění od výkonu (zbytku) vyhoštění na neurčito.

V Praze dne 5. ledna 2025

JUDr. Simona Heranová, Ph.D.
vedoucí diplomové práce